

Til: Nærings- og fiskeridepartementet
Fra: Norsk Industri
Dato: 17 januar, 2025
Sak: Clean Industrial Deal

Norsk Industri viser til innspillsmøte om EUs *Clean Industrial Deal* – som forventes fremlagt av Europakommisjonen i slutten av februar 2025 – som ble avholdt 16. januar.

Vi vil først berømme myndighetene for dette initiativet. Det er velkjent at muligheten for å påvirke er størst hvis man er tidlig ute, noe vi og andre har gjentatt ved en rekke anledninger. Det er meget positivt at NFD følger denne anbefalingen, og vi håper dette vil bli fulgt opp fremover av norske myndigheter, både med hensyn til den videre utviklingen av *Clean Industrial Deal*, og for andre EU-tiltak av betydning for norsk næringsliv.

Norsk Industri støtter EUs økte fokus på konkurransekraft. *Clean Industrial Deal* er en sentral del av Europakommisjonens meget ambisiøse program for de neste fem årene. Det er avgjørende at den grønne omstillingen i Europa ikke går på bekostning av europeisk industris globale konkurranseevne og vi mener at EUs *Clean Industrial Deal*, hvis den er riktig utformet, kan bli et viktig verktøy for å nå dette overordnede målet.

Europa er norsk industris hjemmemarked, og vi er en integrert del av EUs indre marked gjennom EØS-avtalen. For norsk næringsliv er det viktig at Norge er med på den den ren industri-given EU nå legger opp til, uavhengig av om en juridisk vurdering finner at noen av tiltakene ikke er EØS-relevante. Det er samtidig viktig for Norge at tiltakene under *Clean Industrial Deal* med betydning for det indre markedet er åpne for deltagelse også for EØS-landene. Overfor EU er det dermed avgjørende at myndighetene fremhever Norges betydelige rolle i europeiske verdikjeder, ikke minst med hensyn til kritiske råmaterialer, og at det derfor er viktig at EU tar en EØS-30 tilnærming i sine tiltak under *Clean Industrial Deal*. Tiltakene må heller ikke undergrave de overordnede målsetningene om like konkurransevilkår i hele EØS.

Vi forstår at *Clean Industrial Deal* i betydelig grad vil bygge på og være en videreføring av EUs *Green Deal Industrial Plan* fra 2023. Skal Norge kunne delta i og dra nytte av tiltakene i *Clean Industrial Deal* er det derfor viktig med rask innføring av regelverket under den grønne industriplanen i Norge/ EØS, slik vi poengterte i våre innspill om *Net Zero Industri Act* og *Critical Raw Materials Act* høsten 2024.

Det er per nå uvisst hva *Clean Industrial Deal*-pakken vil inneholde, men det ser ut til at Kommisjonen ikke vil legge frem konkrete lovforslag eller endringer, i alle fall ikke i første omgang. Tre tiltak ble annonsert i Kommisjonens politiske retningslinjer og oppdragsbrevene (Mission Letters) fra Kommisjonspresidenten til kommisærene: en *Industrial Decarbonisation Accelerator Act* (IDAA), et nytt rammeverk for statsstøtte og en handlingsplan for rimeligere energipriser.

Det er foreløpig uvisst hvilke virkemidler IDAA vil omfatte, men det forventes at det blir en videreføring/utvikling av *Net Zero Industry Act*, enten med fokus på energiintensiv industri eller bredere anlagt. Med hensyn til revisjonen av statsstøtte-regelverket er spørsmålet i hvilken grad den midlertidige lempelsen på statsstøttereglene innført i forbindelse med pandemien –

Temporary Crisis and Transition Framework – skal videreføres. Det er så langt uvisst hva handlingsplanen om rimelige energipriser vil inneholde.

I beslutningen som etablerer prosjekt gruppen for Clean Industrial Deal i Kommisjonen nevnes følgende 'deliverables': "*the industrial decarbonisation accelerator act, new State aid framework, clean trade and investment partnerships, revision of public procurement rules, action plan for affordable energy, circular economy act, strengthening grid infrastructure, sustainable transport investment plan and measures against carbon leakage.*" Andre mulige tiltak i pakken inkluderer videre et *European Competitiveness Fund*, revisjon av EUs kjemikalierregelverk (REACH), forslag om EUs klimamål for 2040 (dvs revisjon av EUs klimalov), handlingsplaner for stål- og metallindustri og bilindustrien, og et veikart for å redusere EUs avhengighet av naturgass-import fra Russland, for å nevne noen.

Alle disse tiltakene har blitt annonsert, men det er usikkert hvilke som vil legges frem som del av *Clean Industrial Deal*. Dette er derfor kun et tidsspørsmål, og vi, både myndigheter og industri, vil i alle tilfeller måtte forholde oss til alle disse tiltakene. Dette gjelder også andre annonserte tiltak, som utviklingen av et regelverk for karbonhåndtering for å skape et indre marked for CCUS, forenkling og videreutvikling av Important Projects of Common European Interests (IPCEIs), en handlingsplan for elektrifisering, og videreutvikling av det indre marked, blant annet ved å skape en sparings- og investeringsunion og et indre marked for forsvarsindustrien.

Videre forventes det at Europakommisjonen samtidig vil legge frem et forslag om en omfattende ('Omnibus') forenklingsspakke (men visstnok ikke som en del av *Clean Industrial Deal*). Norsk Industri er her enig med europeiske industribedrifter og organisasjoner, som bl.a. uttrykt i Antwerpen-erklæringen, om behovet for å redusere rapporteringsbyrden for bedriftene. Her er det spesielt viktig at Norge er tidlig ute – nasjonalt og sammen med våre EFTA-partnere i EØS-avtalen – og sørger for samtidig ikrafttredelse av eventuelle endringer i EUs inder markeds regelverk i EØS-avtalen, for å unngå at norske virksomheter må forholde seg til et mer komplisert og utdatert regelverk enn våre konkurrenter i Europa. Et eksempel på dette er avskogningsforordningen, EUDR, som er et omfattende og krevende regelverk.

EU legger med alt dette opp til en ambisiøs og aktiv industripolitikk. På grunn av EUs fragmenterte industripolitiske virkemiddelapparat – EUs traktater åpner i utgangspunktet ikke opp for en aktiv industripolitikk på EU-nivå (jfr Art. 173 i Traktaten om EUs virkemåte) – vil ren industri-given bli en tverrsektoriell pakke. For norske myndigheter vil det derfor være nødvendig med et proaktivt samarbeid på tvers av departementene i det videre arbeidet med EUs *Clean Industrial Deal*.

Vi håper på flere anledninger til å komme med innspill, både til *Clean Industrial Deal* som sådan og de enkelte tiltakene som kommer fra EU i tiden fremover. Norsk Industri jobber allerede med å utvikle våre posisjoner om enkelttiltak, for eksempel om *Circular Economy Act*.